

Nr 100.

Av herr **Andersson, Elof, m. fl.**, om ökat anslag till beredande av utjämning av kostnaderna för folkskoleväsendet.

Kungl. Maj:t föreslår riksdagen i årets statsverksproposition under åttonde huvudtiteln, punkt (151) 14, att för beredande av utjämning av kostnaderna för folkskoleväsendet för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra förslagsanslag av 5,660,000 kronor. För ett vart av budgetåren 1930—1933 anvisade riksdagen för detta ändamål 8,800,000 kronor. Kungl. Maj:t föreslog emellertid 1933 års riksdag (se punkt 179 i 1933 års åttonde huvudtitel), att anslaget måtte sänkas till 5,615,000 kronor, varvid sådan ändring i grunderna för statsbidragets utgående föreslogs, att endast bidraget med 200 kronor för varje läraravdelning skulle utgå. Tidigare hade bidraget utgått dels med 5 kronor för varje barn, dels ock med 200 kronor för varje läraravdelning.

Med anledning av motioner nr 28 i första kammaren och nr 42 samt 332 i andra kammaren beslöt riksdagen anslå ett belopp av 7,207,000 kronor, att under tiden 1 juli—den 31 december 1933 utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de av 1930 års riksdag angivna grunderna och för tiden den 1 januari—den 30 juni 1934 i huvudsaklig överensstämmelse med vad Kungl. Maj:t föreslagit.

Vid de hösten 1933 uppgjorda och antagna utgifts- och inkomststaterna i kommunerna visade det sig att utdebiteringarna per skattekrona ytterligare sprungo i höjden. Detta har till följd att allt flera och flera kommuner komma att begära bidrag av skatteutjämningsmedel. Behovet för 1934 beräknas också i statsverkspropositionen till 18,000,000 kronor. Förra året hade detta bidrag sprungit upp till över 10 miljoner kronor från att tidigare ha utgått med 5 à 6 miljoner kronor. Någon ändring i grunderna för detta bidrags utgående föreslås ej av Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition, men Kungl. Maj:t äskar av riksdagen ett extra anslag på en miljon kronor att efter Kungl. Maj:ts prövning kunna utdelas till kommuner, som enligt nu gällande grunder för detta bidrags utgående ej skulle kunna ifrågakomma, men som äro i synnerligt behov av hjälp. Läget för kommunerna är därför synnerligen bekymmersamt.

Då de gällande grunderna för utgående av skatteutjämningsbidrag endast i ringa mån medgiver någon verklig skatteutjämning, anse vi att statens bidrag för utjämning av kostnaderna för folkskoleväsendet bör bibehållas vid dess ursprungliga belopp av 8,800,000 kronor samt utgå med 5 kronor för varje skolpliktigt barn och 200 kronor per läraravdelning. En dylik höjning av anslaget till utjämning av kostnaderna för folkskoleväsendet är så mycket mer motiverad, som en utredning nu igångsatts syftande till en betydlig utvidgning av statens andel i kostnaderna för folkskolan. Jämväl den i statsverks-

propositionen berörda omständigheten, att omläggningen av statsbidraget till lärarelönerna från kalenderår till budgetår medför en minskning i anslagsbehovet för detta ändamål, synes tala för att utjämningsanslaget kan tillmätas något rikligare än Kungl. Maj:t föreslagit.

Med stöd av det anförda få vi därför värdsamt föreslå,

att riksdagen, i anledning av vad Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln, punkt (151) 14, äskat, beslutar att för beredande av utjämning av kostnaderna för folkskoleväsendet för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra förslagsanslag av kronor 8,800,000, att utgå med 200 kronor per läraravdelning och 5 kronor för varje barn.

Stockholm den 22 januari 1934.

Elof B. Andersson.

Felix Hamrin.

B. von Stockenström.